

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 13. De natura & diuisione emptionis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](#)

C A P V T X I I I .

De natura & divisione emptionis.

S V M M A R I V M .

- 247 *Definitio emptionis cum declaratione.*
 248 *De eo quod emptio dicitur perfici consensu.*
 249 *De eo quod dicitur fieri de re, pro pretio.*
 250 *Divisiones emptionis ex parte rerum qua emuntur, & ex parte modificationum, cum quibus perficiuntur.*
 251 *Alia ex parte modi quo fit, & ex parte finis in quem fit, & ex parte pretij.*

Hac definitione explicatur natura emptionis. Contractus bona fidei, vltro citroque obligatorius, qui perficitur consensu de re, pro pretio. Prima pars, *contractus*, indicat genus sub quo emptio tanquam species continetur. Secunda, *bona fidei*, illam separat à cōtractibus stricti iuris, & indicat eam esse, in qua iudex debet iudicare ex ea quo, & bono, quantum ad id quod restituendum est, aut compensandum non autem ex rigore legis iuris & scripti. Tertia pars, *vltro citroque obligatorius*, illam separat à contractibus non mutuis, vt à donatione & ceteris, quorum meminiimus in tract. I. cap. 3. num. 22. indicatq; emptorem obligari ad pretium soluendum, & venditorem ad rem tradēdām: tamq; in huius, quam in illius bonum, istiusmodi contractum induxit.

Quarta pars, *qui consensu perficitur*, separat emptionem à contractibus vestitis, qui vt firmi sint, requirunt cum consenserunt exhibitionem rei, aut verba, aut scripturam, prout expressum est in tract. I. cap. 6. num. 72. Ea enim, vt ibidem quoq; amotuimus, est contractus nudus, cuius obligatio contrahitur solo partium consensu, etiam si verba & scriptura non interueniant, nec res aliqua data sit, id est, nec pretium solutum, nec mercx tradita: sed exhibita est sola fides de illo soluendo, aut hac tradenda. Quod aduertere non esse ita accipendum, quin ad emptionem verba, vel loco eorum nutus, aut alia signa requirantur, quibus manifestetur consensus. Cum enī simus homines, consensus mutuus non possumus ex ea rate, nisi exterior exhibito aliquo signo; proindeque in contractu, qui mutuo partium consensu perficitur, verba, aut alia signa eis aequivalentia, sunt omnino necessaria. Sensus est igitur emptionem cum sit iuri gentium, ex lege I. §. finali, de contrahenda emptione, & venditione, ex se non requirere verborum sollicitatem, vel scripturæ certam ac præscriptam formam, quæ iure tantum ciuilis introducta est.

Emptionem vero, iuri gentium esse patet satis ex eo, quod initio ante citata legi habetur de illius origine: nimirum eam in locum permutationis rerum ad vitæ sustentationem necessiarium, successisse hacten. Cum magna sit rerum inæqualitas, ac si peius non egerat rebus, quas alter vellet cum suis permutare, vt commutationes ad humanae societatem, & vitæ sustentationem necessaria faciliter ferent; instituta est pecunia, quæ rerum omnium esset quasi mensura, & cum ea introductus emptionis, & venditionis contractus, quo res darentur pro pecunia, vice in generebus rerum aliorum, quæ in commutationem dandæ essent.

Potest ex eo, quod nudo consensu perficiatur emptio, sequitur illud, quod habetur ex cit. §. fin. vt inter absentes per literas, aut internuncium ea celebrari possit. Adverte vero, id ipsum non obstat quominus cuique contrahentium integrum sit à contractu recedere, quantumcumque mutuus circa rem, & pretium interuenient ipsorum consensus, si eorumdem intentio fuerit, vt non nisi scriptura simul interueniente, perf. & esset contractus. Quam intentio nunc adhuc existimare debemus, cum inter contrahendum vt eaque contrahentium, aut alter, verbis aut aliis sufficientibus signis expressit, vt scriptura fiat: maxime id ad dat vt contractus alter vim non habeat. Dico, inter contrahendum: quia si post celebratam communis sensu emptionem, unus petat ab alio scripturam ea de refieri, contractus non definiet eum perfectus, cum sic non petatur, vt contractus perficiatur, sed vt ei major firmitas, & plenior probatio ad-

hibeat. Pro quibus facit textus in principio Ituli De emptione & venditione, Instit. & in legi Contractus, ff. De fide instrumentorum. Videri potest differens de his Molina in citato tract. 2. disput. 337.

Quinta pars, *de pretijs*, additur: quia ex legi Nec emptio, & ex lege Esti consensu, ff. de contrahenda emptione; sine re venditio non subsistit. Nam omnis emptio est alienius rei, quae ab uno emitur, & ab altero venditur. Ultima pars, *pro pretio*, separat emptionem à locatione, in qua interuenit stipendium, siue merces, siue pensio, non autem pretium: licet aliquando merces soleat dici pretium, sed in proprie. Item à permutatione, in qua una res cum alia permutatur absque interuenit pretij. Fit autem venditio, non modo cum pretium, & quantitas eius determinate exprimitur, sed etiam cum dicuntur confuse, verbi gratia, vendo pro pretio quod Petrus iustum esse arbitrabitur, aut pro pretio quo tu rem tamē emisti: vel pro pecunia quam habes in tuo mansueto, vel pro pretio quo communiter talis res venditur in foro. Item si dicatur, emo pro iusto pretio, seu tunc iudicatum fuerit rem valere. Ad quod facit lex Si fundus, §. fin. ff. De pignoribus.

Varie divisiones emptionis.

Multifariam autem diuidi potest emptio. Primo quidem ex parte rerum qua emuntur: quod quædam sit immobilit, vt agri, vel domus, quædam sit rei mobilis, vt armorum, librorum, vestium, quædam rei se mouentis, vt mancipi, vel animalis quædam regum incorporalium, vt iuri, actionum, debitorum, seruitut rusticarum, vel urbanaarum, pensionum.

Secundo vero diuidi potest ex parte modificationum cum quibus ea perficitur, quod quædam perficiatur contrahendo pure, vt quando neque dies, neque conditio, aut pactum ei adiicitur, sed ipsi simpliciter fit. Quædam autem contrahendo sub conditione, vt quando aliquis dubius, & incertus eventus ei adiicitur. Exemplum est si dicam, vendo tibi fundum meum si contingit me Senatorem creari. Quædam demum perficitur cum pacto additionis in diem, aut legi commissoria, aut retrovendendi, aut soluendi certam pensionem quotannis, si non solvantur pretium. De quibus pactis dicetur in sequenti cap. 17.

Diuidi tertio potest ex parte modi quo fit: quod quædam plam fit, vt cum aliquid venditur sub hasta in foro, vel in alio loco publico, vel voce præconis, quædam vero non fiat plam. Item quædam fiat mercibus minutim venditis, & quædam in cumulo, seu copia venditis, vt cum venditur acerius tritici.

Quarto diuidi potest ex fine, quod quædam fiat ob quæsum, & lucrum, & quædam ob aliis finem. Item quædam fiat, vt res que emitur, immutata prorsus, eadem iterum venditur; qua ratione venditio dici solet negotiatio, estq; mercatorum propria; quædam vero fiat, vt res que emitur, mutata per artificium, & labore, ac industriam, iterum vendatur; qua emptio usitata est artificibus, opificibus, ac etiam agricolis.

Potremo diuidi potest ex parte pretij, quod quædam fiat credita pecunia, hoc est, fide data, & accepta de soluendo in posterum pretio: quædam vero fiat præsenti, seu numerata pecunia: & demum quædam anticipata solutione, id est, soluta quidem pecunia, sed fide tantummodo data, atque accepta, de mercibus postea tradendis.

C A P . X I V .

Derebus que emi & vendi possunt.

S V M M A R I V M .

- 252 *Vendi non possunt res spiritalis, nec corporales Deo dicatae.*
 253 *Nec publicis usibus dicatae, nec litigiosæ, & quando venena.*
 254 *Quatenus validi censi possit venditio rei aliena.*
 255 *Quatenus emptio rei propriæ.*
 256 *Explica: id dubij, an homo vendi possit.*
 257 *Quatenus officia publica vendi possint in Republica.*
 258 *Quando talis venditio sit peccatum, & de translatione predicatorum officiorum ab uno in alium.*

INAL
SCTIS
J. P. M.